

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Țurcanu Svetlana, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2022, în cauza penală în privința lui

*Enachii Tudor XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 22.02.2019 până la 16.08.2019;

Instanța de apel de la 28.07.2021 până la 19.01.2022;

Instanța de recurs de la 21.04.2022 până la 29.07.2022.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 august 2019, *Enachii Tudor XXXXX* a fost recunoscut vinovat și condamnat în comiterea infracțiunilor prevăzute la:

- art. 287 alin. (3) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 152 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Enachii Tudor i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă depusă de avocatul Daniela Moraru în interesele părții vătămate Chitaigorod sergiu privind încasarea de la Enachii Tudor a prejudiciului material în sumă

de 3 202 lei, cheltuielilor suportate în legătură cu tratamentul efectuat în sumă de 1 200 lei, cheltuielilor suportate pe transport și pentru asistența juridică în mărime de 5 000 lei, prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei și a venitului ratat în sumă de 42 842 lei, a fost admisă parțial.

A fost dispusă încasarea de la Enachii Tudor în beneficiul lui Chitaigorod Sergiu prejudiciu material în sumă de 3 202 lei, prejudiciu moral în sumă de 20 000 lei, cheltuielile legate de transport în mărime de 1 200 lei, 5 000 lei pentru acordarea asistenței juridice, iar în total suma de 29 402 (douăzeci și nouă mii patru sute doi) lei.

În rest, pretențiile au fost respinse.

Demersul procurorului privind încasarea din contul lui Enachii Tudor în beneficiul statului suma de 413 lei, în legătură cu efectuarea Raportului de expertiză judiciară nr. 201902D0052 din 30 ianuarie 2019 și a cheltuielilor consumabile în sumă de 93 lei, a fost respinsă.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că Enachii Tudor, la 23 decembrie 2018, aproximativ la orele 24.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în timp ce se afla pe adresa mun. Chișinău, str. Costiujeni, 12/8, care constituie loc public, fără careva motive, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, din intenții huliganice, exprimându-se cu cuvinte necenzurate, l-a atacat pe Chitaigorod Sergiu, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii, picioarele peste diferite părți ale corpului, iar ulterior, cu cuțitul ce-l avea asupra sa, i-a aplicat multiple lovituri cauzându-i acestuia conform Raportului de expertiză judiciară nr. 201902D0052 din 30.01.2019 leziuni corporale sub formă de fractura capului osului metacarpian V mâna stângă cu deplasarea fragmentelor, plăgi tăiate în regiunea temporală, la nivelul feței, brațului drept, membre inferioare și mâna stângă, plagă nepenetrantă la nivelul abdomenului, leziuni care au condiționat o dereglare a sănătății de lungă durată și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, după indicii - huliganismul, *adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrărnice deosebită, săvârșită cu aplicare altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.*

Tot el, în timpul comiterii acțiunilor huliganice în privința lui Chitaigorod Sergiu la 23.12.2018, aproximativ la orele 24.00 în mun. Chișinău, str. Costiujeni, 12/8, cu scopul cauzării leziunilor corporale, i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii, picioarele peste diferite părți ale corpului, iar ulterior, cu cuțitul ce-l avea asupra sa i-a aplicat multiple lovituri cauzându-i conform Raportului de expertiză judiciară nr. 201902D0052 din 30.01.29 leziuni corporale sub formă de fractura capului osului metacarpian V mâna

stângă cu deplasarea fragmentelor, plăgi tăiate în regiunea temporală, la nivelul feței, brațului drept, membre inferioare și mâna stângă, plagă nepenetrantă la nivelul abdomenului, leziuni care au condiționat o dereglare a sănătății de lungă durată și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, după indicii - *vătămarea intenționată medie a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.*

2. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia a declarat apel *avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Enachii Tudor*, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă reîncadrarea juridică a acțiunilor inculpatului reținute în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse minime prevăzute de sancțiunea normei date, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal.

În motivarea apelului, s-a menționat că pretensele probe care instanța le-a apreciat și le-a pus la baza sentinței de condamnare, contravin prevederilor art. 93 Cod de procedură penală.

Concomitent, a considerat oportun de a reitera aferent capătului de acuzare în comiterea huliganismului, Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism nr. 4 din 19.06.2006, potrivit căreia „*huliganism*” înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a instituțiilor de stat și publice. Încălcarea grosolană a ordinii publice ce exprimă o vădită lipsă de respect se consideră săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosire a onoarei și demnității persoanei, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărniciere a activităților de masă, suspendare temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc.

Prin urmare, instanța urma să concluzioneze că, prin „*acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică*” se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare, ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

Deși a reținut Hotărârea explicativă citată supra (nr. 4 din 19 iunie 2006), precum și alegațiile aferent termenului „*acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică*” și „*obrazniciei deosebită*”, prima instanță a trecut cu vederea circumstanțele reale care au avut loc de fapt, potrivit cărora conflictul s-a iscat, a evoluat și s-a aplanat într-un loc ferit, careva acțiuni

huliganice în public care ar leza sau atenta la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ, nu ar fi avut loc.

Aferent calificării acțiunilor inculpatului Enachii Tudor prin concurs în baza art. 287 alin. (3) și art.152 alin. (1) Cod penal, apelantul a mai invocat că prima instanță, prin admiterea și acceptarea încadrării juridice efectuate de organul de urmărire penală a încălcat practica judiciară uniformă existentă, or la pct. 10, pct. 5 din Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, nr. 4 din 19 iunie 2006, CSJ a statuat „...Doar în cazul în care infracțiunea de huliganism este urmată de infracțiunea de omor intenționat ori de vătămarea intenționată gravă sau medie a integrității corporale ori a sănătății, cele săvârșite se vor încadra în baza concursului real de infracțiuni, iar calificarea se va face, conform art. 287 și 145, 151 sau 152 Cod penal.

Or, principiul de neadmitere a sancționării duble a aceluiași faptă interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceeași faptă, în cazurile de acest gen, violența fiind cea, pe care o desemnăm prin sintagma „aceiași faptă”.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2022 apelul declarat a fost admis, cu casarea totală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Enachii Tudor se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 152 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu liberarea inculpatului de la executarea pedepsei în temeiul Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 "cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova".

Procesul penal intentat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal în privința inculpatului Enachii Tudor se încetează, pe motiv că fapta constituie contravenția prevăzută la art. 354 Cod contravențional.

Enachii Tudor se recunoaște vinovat în comiterea contravenției prevăzute la art. 354 Cod Contravențional, cu încetarea procesului contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție privind tragerea la răspundere contravențională.

Se admite parțial acțiunea civilă și se încasează de la inculpatul Enachii Tudor în beneficiul lui Chitaigorod Sergiu suma de 3 202 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 1 200 lei cu titlu de cheltuieli de transport, suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice, în total suma de 29 402 lei, în rest pretențiile din acțiunea civilă se resping ca fiind neîntemeiate.

Demersul procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în mărime de 413 lei 93 bani, se resping, acestea urmând a fi trecute în contul statului.

3.1. Pentru a pronunța decizia vizată, instanța de apel a constatat că Enachii Tudor, la 23 decembrie 2018, aproximativ la orele 24.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în timp

ce se afla pe adresa mun. Chișinău, str. Costiujeni, 12/8, care constituie loc public, fără careva motive, încălcând ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, din intenții huliganice, exprimându-se cu cuvinte necenzurate, l-a atacat pe Chitaigorod Sergiu, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii, picioarele peste diferite părți ale corpului, iar ulterior, cu cuțitul ce-l avea asupra sa i-a aplicat multiple lovituri, cauzându-i acestuia conform Raportului de expertiză judiciară nr. 201902D0052 leziuni corporale sub formă de fractura capului osului metacarpian V mâna stângă cu deplasarea fragmentelor, plăgi tăiate în regiunea temporală, la nivelul feței, brațului drept, membre inferioare și mâna stângă, plagă nepenetrantă la nivelul abdomenului, leziuni care au condiționat o dereglare a sănătății de lungă durată, care conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Tot el, în timpul comiterii acțiunilor huliganice în privința lui Chitaigorod Sergiu aproximativ la orele 24.00, în mun. Chișinău, str. Costiujeni, 12/8, cu scopul cauzării leziunilor corporale, i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii, picioarele peste diferite părți ale corpului, iar ulterior, cu cuțitul ce-l avea asupra sa i-a aplicat multiple lovituri cauzându-i conform Raportului de expertiză judiciară nr. 201902D0052 din leziuni corporale sub formă de fractura capului osului metacarpian V mâna stângă cu deplasarea fragmentelor, plăgi tăiate în regiunea temporală, la nivelul feței, brațului drept, membre inferioare și mâna stângă, plagă nepenetrantă la nivelul abdomenului, leziuni care au condiționat o dereglare a sănătății de lungă durată, care conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat ca fiind dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului Enachii Tudor în comiterea faptelor prejudiciabile prevăzute la art. 152 alin. (1) Cod penal individualizată prin *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătății, fie de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă și la art. 354 Cod contravențional, huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice.*

3.2. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de apel a constatat că, la examinarea acestei cauze penale, prima instanță a admis erorile de drept stipulate în art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală, care indică că *„la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: pct. 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; pct. 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; pct. 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; pct. 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; pct. 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; pct. 6) dacă există circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului și care anume; pct. 7) ce măsură de pedeapsă*

urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare și recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; pct. 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; pct. 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; pct. 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; pct. 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă; pct. 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; pct. 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictive; pct. 14) cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; pct. 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului; pct. 16) dacă în privința inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie”.

Sub aspectul acestei norme, instanța de apel a reiterat că actul judecătoresc la caz urmează a fi reexaminat cu privire la faptele incriminate inculpatului, având în vedere constatarea incorectă a primei instanțe asupra stării de fapt și de drept ale faptelor prejudiciabile comise de către inculpat, or constatarea infracțiunilor comise de către inculpat, efectuată de către prima instanță, nu corespunde circumstanțelor cauzei, în care faptele infracționale au fost comise.

În continuare, instanța de apel s-a referit la vinovăția inculpatului, care a fost confirmată prin declarațiile părții vătămate Chitaigorod Sergiu XXXXX, ale martorului Chitaigorod Vitalie XXXXX, dar și prin următoarele probe materiale: *ordonanța privind pornirea urmăririi penale din 28 decembrie 2018 în baza art. 287 alin. (3) Cod penal (f.d. 1); ordonanța privind pornirea urmăririi penale din 11 februarie 2019 în baza art. 152 alin. (1) Cod penal (f.d. 4); ordonanța privind conexarea cauzelor penale nr. 201812125 și 2019010241 într-o singură cauză penală, atribuindu-i nr. 201812125 (f.d. 7); proces-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 7.02.2019 de către Chitaigorod Sergiu (f.d. 14); proces-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 03.01.2019 de către Chitaigorod Sergiu (f.d. 18); proces-verbal de cercetare la fața locului din 23 decembrie 2018 - partea carosabilului situată pe adresa str. Costiujeni,12/8 intersecție cu str. Jubiliară 23,,b,, (f.d.19-20); fototabel anexă la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 23 decembrie 2018 - partea carosabilului situată pe adresa str. Costiujeni,12/8 intersecție cu str. Jubiliară 23 ,,b,, (f.d. 21-27); ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată Chitaigorod Sergiu din 3 ianuarie 2019 (f.d. 29; 33); ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă Chitaigorod Sergiu din 3 ianuarie 2019 (f.d. 30; 34); proces-verbal de confruntare efectuată între partea vătămată și inculpatul Enachii Tudor (f.d. 38); trimitere-extras din fișa medicală a DCMU al IMSP IMU nr. 79861 din 23.12.2018 ora 3:41:55 pe numele lui Chitaigorod Sergiu (f.d. 40-49); Raportul de expertiză judiciară nr. 201902D0052 din 30 ianuarie 2019 efectuată în privința părții vătămate Chitaigorod Sergiu, din care rezultă că acestuia i-au fost aplicate leziuni corporale medii (f.d. 54-56); proces-verbal de examinare a obiectului - telefonul de model „Nokia,, de culoare neagră din 9 ianuarie 2019 (f.d. 58-59); ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza*

penală - telefonul de model „Nokia,, de culoare neagră din 9 ianuarie 2019 (f.d. 60); proces-verbal de examinare a obiectului telefonul de model „Nokia,, de culoare neagră din 10 ianuarie 2019 (f.d. 61-62); proces-verbal de examinare a obiectului - pachetul din hârtie de tip ambalaj cu nr. 2 în care se află o scurtă sport, pe a cărei suprafața se observă urme de substanță brună-roșietică din 10 ianuarie 2019 (f.d. 64-66); ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală - pachetul din hârtie de tip ambalaj cu nr. 2 în care se află o scurtă sport din 10 ianuarie 2019 (f.d. 67); proces-verbal de examinare a obiectului - pachetul din hârtie de tip ambalaj cu nr. 3 în care se află o scurtă bărbătească de culoare neagră (f.d. 69-73); ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală - pachetul din hârtie de tip ambalaj cu nr. 3 în care se află o scurtă (f.d. 74); proces-verbal de examinare a obiectului - pachetul din hârtie de tip ambalaj cu nr. 4 în care se află o unitate de încălțăminte de tip sport, culoare neagră, cu urme vizibile de substanțe cafenie și brun-roșietică, fixarea pe talpa piciorului cu șiret (f.d. 76-79); ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală - pachetul din hârtie de tip ambalaj cu nr. 4 în care se află o unitate de încălțăminte de tip sport, culoare neagră cu urme vizibile de substanțe cafenie și brun-roșietică, fixarea pe talpa piciorului cu șiret (f.d. 80); proces-verbal de examinare a obiectului - plicul de hârtie în care se află o cheie de tip fluture (f.d. 82- 83); ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală - plicul de hârtie în care se află o cheie de tip fluture (f.d. 84); proces-verbal de examinare a obiectului - plicul de hârtie cu nr. 5 în care se află o bucată de tifon, de pe suprafața asfaltului pe care se află urme de substanță brună-roșietică (f.d. 86); ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală - plicul de hârtie cu nr. 5 în care se află o bucată de tifon, de pe suprafața asfaltului pe care se află urme de substanță brună-roșietică (f.d. 87); proces-verbal de examinare a obiectului - plicul de hârtie cu nr. 1, în care se află un cuțit multifuncțional, care cuprinde lama cuțitului, clește, șurubelniță, deschizător, lanternă, ferestrău, confecționat din metal, mânerul fiind decorate cu plăcuțe de culoare cafenie, pe toată suprafața se observă urmă de substanță brun-roșietică. Lama cuțitului are dimensiunea de circa 5 cm lungimea și lățimea 1,5 cm (f.d. 83-91); ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală - plicul de hârtie cu nr. 1, în care se află un cuțit multifuncțional (f.d. 92); proces-verbal de constatare din 23 decembrie 2018 (fd. 95-96); Revendicare DI și EO MAI în privința lui Enachii Tudor din care reiese, că inculpatul anterior, nu a fost tras la răspunderea penală (f.d. 112); Cazier contravențional eliberat pe numele lui Enachii Tudor pentru perioada 01.01.2016- 11.01.2019, precum că inculpatul a fost tras la răspundere contravențională în baza art. 105 Cod contravențional la data de 01.07.2018 și art. 354 Cod contravențional la data de 01.07.2018 (f.d. 113); Ordonanța de punere sub învinuirea lui Enachii Tudor din 14 februarie 2019 în baza art. art. 287 alin.(3) și 152 alin. (1) Cod penal (f.d. 128).

Cu referire la fapta incriminată lui Enachii Tudor în baza art. 287 alin. (3) Cod penal instanța a reținut că infracțiunea de huliganism trebuie delimitată de fapta contravențională, prevăzută în Codul contravențional: huliganismul nu prea grav (art. 354 Cod contravențional), or huliganismul incriminat de norma penală, în afară de prezența

acțiunii principale - încălcarea grosolană a ordinii publice, presupune și prezența unei acțiuni adiacente - acțiune exprimată, alternativ, în: aplicarea violenței asupra persoanelor, folosirea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale. Este necesar de precizat că faptele indicate supra constituie acțiuni intenționate, ce încalcă grosolan ordinea publică, iar această circumstanță apropie componența de contravenție menționată de infracțiunea de huliganism. Or, atunci când are un caracter complex, infracțiunea de huliganism include, ca acțiune principală, încălcarea grosolană a ordinii publice.

Deosebirea dintre contravenții și infracțiunea de huliganism constă în aceea că contravențiile nu presupun și existența unei acțiuni adiacente alternativ, exprimate în: 1) aplicarea violenței asupra persoanelor; 2) amenințarea, cu aplicarea violenței, asupra persoanelor; 3) opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice.

În speța dată, instanța de apel a considerat că nu este admisibilă aplicarea răspunderii penale în baza art. 152 și art. 287 Cod penal (concurș ideal), deoarece principiul non bis in idem interzice tragerea de două ori la răspundere penală și sancționarea pentru aceeași faptă. La caz, violența enunțată reprezintă „aceeași faptă”. Pe lângă aceasta, acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, fiind însoțite de o violență mai gravă decât cea absorbită de infracțiunea de huliganism - vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății și vătămarea neînsemnată, nu mai pot constitui o parte a infracțiunii stabilite la art. 287 Cod penal. Or, infracțiunea de huliganism (art. 287 Cod penal) nu poate absorbi infracțiunea stipulată la art. 152 Cod penal, deoarece infracțiunea absorbantă trebuie să prevadă o pedeapsă mai aspră, decât infracțiunea absorbită (art. 117 lit. c) Cod penal).

Prin urmare Eanachie Tudor urmează a fi recunoscut vinovat în baza dispozițiilor art. 354 Cod Contravențional după semnele calificative, huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice.

Astfel, în conformitate art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, instanța încetează procesul penal și concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova.

Subsecvent, instanța de apel a remarcat că contravenția prevăzută la art. 354 Cod contravențional, a fost săvârșită de către Eanachie Tudor la data de 23.12.2018, iar conform art. 30 alin. (2) Cod contravențional, termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 12 luni, din care considerent, potrivit art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional, procesul contravențional în privința lui Eanachie Tudor în baza art. 354 Cod contravențional, urmează a fi încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Concomitent, în cadrul examinării cauzei, avocatul inculpatului Pavlov Victor, a solicitat liberarea de pedeapsa penală aplicată inculpatului, în temeiul Legii nr. 243 din 24

decembrie 2021, cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Drept urmare, instanța de apel, în baza cererii depuse de inculpatul Enachii Tudor, dar totodată luând în considerație întrunirea condițiilor stabilite de Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021, cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, a stabilit că inculpatul a fost recunoscut vinovat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, și deci urmează a fi liberat de pedeapsă, în legătură cu amnistia în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu intervenirea a XXX-a aniversare de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Potrivit art. 2 al legii nominalizate (1) *Procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr. 985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.*

În conformitate cu ar. 107 Cod penal (1) *Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.* (2) *Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.* (3) *Amnistia nu se aplică în cazul săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art. 166¹ alin. (2)-(4), precum și persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171-1751, 201, 206, 208, 208¹ și 208².*

În acest sens, s-a indicat că sancțiunea art. 152 alin. (1) Cod penal prevede pedeapsa maxima până la 5 ani, prin urmare în privința inculpatului poate fi aplicată amnistia.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Țurcanu Svetlana*, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei, în partea reîncadrării juridice a faptei inculpatului în baza art. 354 Cod contravențional, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate în recurs, acuzatorul de stat menționează că instanța de apel neîntemeiat a admis alegațiile indicate în cererea de apel de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Enachii Tudor, precum că acesta nu l-a lovit și agresat pe Chitaigorod Sergiu, că probele nu demonstrează vinovăția lui, că acesta nu l-a lovit și că acțiunile de huliganism urmează a fi reîncadrate juridic ca constituitd o contravenție, din motiv că probatoriul administrat în prezenta cauză penală, dovedesc cu certitudine că inculpatul a săvârșit infracțiunile de huliganism și de vătămare intenționată medie integrității corporale.

Analizând decizia contestată, se constată că instanța de apel, în motivarea soluției adoptate a invocat că acceptarea variantei de calificare (prin rechizitoriu, fiind calificarea

prin concurs ideal în baza art. 287 alin. (3) Cod penal și art. 152 alin. (1) Cod penal) ar însemna ignorarea principiului neadmiterii tragerii la răspundere penală de două ori pentru aceeași faptă, prevăzut la art. 7 alin. (2) Cod penal și art. 22 alin. (1) Cod de procedură penală. Fiind aplicată o singură dată, violența nu poate fi reținută de două ori la calificare: prima dată în contextul infracțiunii prevăzute la art. 152 alin. (1) Cod penal; a doua oară ca expresie a infracțiunii de huliganism.

Acuzarea nu este de acord cu argumentarea instanței de apel deoarece în cazul dat, conform materialelor cauzei penale constatăm că infracțiunea de huliganism a fost urmată de infracțiunea de vătămarea intenționată medie a integrității corporale ori a sănătății și de aceea calificarea acțiunilor urmează a fi încadrate în baza concursului real de infracțiune, iar calificarea urmează a fi efectuată conform art. 287 și art. 152 Cod penal, fapt ce a avut loc conform rechizitoriului și sentinței.

În speța dată, infracțiunea de huliganism a fost urmată de infracțiunea de vătămarea intenționată medie a integrității corporale ori a sănătății, iar în acțiunile inculpatului Enachii Tudor sunt întrunite elementele componentei infracțiunilor prevăzute la art. 287 alin. (3) și art. 152 alin. (1) Cod penal, fiind reținut concursul real de infracțiuni. Or, studiind circumstanțele prezentului caz, constatăm că acțiunile huliganice au fost comise în prezența a cel puțin 2 persoane (fapt confirmat însăși de inculpat f.d 38-39), cu atât mai mult, urmează a se ține cont că toate acțiunile ilegale au fost săvârșite între blocurile locative de pe str. Grenoble 130, iar ulterior în fața blocului Costiujeni 12/6, ceea ce reprezintă un loc public.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului ordinar declarat rezultă că recurenta critică decizia instanței de apel adoptată pe caz, în partea reîncadrării juridice a faptei inculpatului din prevederile art. 287 alin. (3) în cele ale art. 354 Cod contravențional.

Însă, analizând materialele cauzei și lucrările instanței de apel, Colegiul penal conchide că în sarcina inculpatului au fost reținute de către organul de urmărire penală, și ulterior de către instanța de apel comiterea următoarelor fapte: „Enachii Tudor, la 23 decembrie 2018, **aproximativ la orele 24.00**, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în timp ce se afla pe adresa mun. Chișinău, str. Costiujeni, 12/8, care constituie loc public, fără careva motive, încălcând ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, din intenții huliganice, exprimându-se cu cuvinte necenzurate, l-a atacat pe Chitaigorod Sergiu, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii, picioarele peste diferite părți ale corpului, iar ulterior, cu cuțitul ce-l avea asupra sa i-a aplicat multiple lovituri, cauzându-i acestuia conform Raportului de expertiză judiciară nr. 201902D0052 leziuni corporale sub formă de fractura capului osului metacarpian V mâna stângă cu deplasarea fragmentelor, plăgi tăiate în regiunea temporală, la nivelul feței, brațului drept, membre inferioare și mâna stângă, plagă nepenetrantă la nivelul abdomenului, leziuni care au condiționat o dereglare a sănătății de lungă durată, care conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Tot el, **în timpul comiterii acțiunilor huliganice în privința lui Chitaigorod Sergiu aproximativ la orele 24.00**, în mun. Chișinău, str. Costiujeni, 12/8, cu scopul cauzării leziunilor corporale, i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii, picioarele peste diferite părți ale corpului, iar ulterior, cu cuțitul ce-l avea asupra sa i-a aplicat multiple lovituri cauzându-i conform Raportului de expertiză judiciară nr. 201902D0052 din leziuni corporale sub formă de fractura capului osului metacarpian V mâna stângă cu deplasarea fragmentelor, plăgi tăiate în regiunea temporală, la nivelul feței, brațului drept, membre inferioare și mâna stângă, plagă nepenetrantă la nivelul abdomenului, leziuni care au condiționat o dereglare a sănătății de lungă durată, care conform acestui criteriu se califică ca **vătămare corporală medie.**”

Din faptele reflectate mai sus, instanța de recurs observă că inculpatul Enachii Tudor i-a cauzat părții vătămate Chitaigorod Sergiu o vătămare corporală medie în contextul încălcării grosolane a ordinii publice, însă nu așa precum afirmă procurorul în recursul declarat, că infracțiunea de huliganism a fost urmată de infracțiunea de vătămarea intenționată medie a integrității corporale ori a sănătății.

Așadar, pornind de la constatările prenotate *supra*, Colegiul penal notează că aceeași faptă, comisă de inculpatul Enachii Tudor, a fost calificată în baza mai multor texte de incriminare, în situația în care rezultă că acțiunea inculpatului lezează relații sociale protejate de o singură normă penală.

Prin „aceeași faptă” desemnăm acțiunile sau omisiunile identice ori care sânt în mod substanțial aceleași, fiind conectate (suficient de strâns) între ele din punct de vedere material și în timp, aducând atingere aceluiși obiect juridic.

La caz, călăuzitoare se atestă a fi explicațiile date în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr. 4 din 19.06.2006 „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism”, unde la pct. 10) subpct. 4) se menționează: „Omorul intenționat

sau vătămarea intenționată gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății poate să reprezinte violența, care este aplicată tocmai în legătură cu încălcarea grosolană a ordinii publice, în acest caz, calificarea trebuie făcută, în temeiul art. 145, 151 sau 152 CP și art. 354 „Huliganismul nu prea grav” din Codul contravențional. În cazuri de acest gen, nu este admisibilă aplicarea răspunderii, în baza art.145, 151 sau 152 și art.287 CP. Or, principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceeași faptă, în cazurile de acest gen, violența este cea, pe care o desemnăm prin sintagma „aceeași faptă”.

Prin urmare, la cauza dedusă judecătii, violența aplicată (care s-a manifestat în vătămare corporală medie) în legătură cu încălcarea grosolană a ordinii publice a fost luată în considerare, pe de o parte, la reținerea infracțiunii de huliganism, iar, pe de altă parte – pentru aplicarea răspunderii în baza art. 152 alin. (1) Cod penal.

Având în vedere că instanța de apel a sesizat erorile de drept menționate mai sus și a reacționat corespunzător, casând sentința primei instanțe, Colegiul penal ajunge la concluzia că decizia contestată corespunde prescripțiilor art. 414-418 Cod de procedură penală și că criticile formulate de recurentă sunt neîntemeiate, din care motiv se impune soluția de inadmisibilitate a recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Țurcanu Svetlana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2022, în cauza penală în privința lui *Enachii Tudor XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *11 august 2022*.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan